

Factsheet stedelijke economie

4^e kwartaal 2018

Kort samengevat

Factsheet stedelijke economie

De afdeling Onderzoek & Statistiek brengt ieder kwartaal een factsheet uit met de meest actuele feiten en ontwikkelingen over hoe de gemeente 's-Hertogenbosch¹ er economisch gezien voor staat. Daarin komen drie thema's aan bod: 'economie', 'arbeidsmarkt en inkomen' en 'woningmarkt en vastgoed'.

De nieuwste cijfers laten zien dat:

1. De Nederlandse economie groeit met 2,2%

Volgens de meest recente raming van het CBS is de Nederlandse economie in het 4^e kwartaal 2018 opnieuw gegroeid, met 2,2% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2017. De bruto-investeringen en consumptie door huishoudens droegen vooral bij aan deze groei. Het groeicijfer voor heel 2018 is 2,7% ten opzichte van 2017. Het vertrouwen van consumenten is in december 2018 voor de vijfde maand op rij minder positief dan een maand eerder.

2. Zowel de werkgelegenheid als het aantal vestigingen toeneemt

De meest recente cijfers van het vestigingenregister² laten zien dat het aantal banen tussen april 2017 en april 2018 in de gemeente 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.230 (2,2%) tot 102.270. In dezelfde periode is het aantal vestigingen eveneens toegenomen, tot 14.690. Dit is een stijging van 8,8%. In Nederland is tussen april 2017 en april 2018 het aantal werkzame personen eveneens met 2,2% toegenomen; het aantal vestigingen met 4,6%.

3. Het aantal WW-uitkeringen en bijstandsuitkeringen verder afneemt

Eind december 2018 zijn er 2.750 lopende WW-uitkeringen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit betekent een afname van 525 uitkeringen ten opzichte van eind december 2017. In dezelfde periode is het totaal aantal bijstandsuitkeringen BUIG gedaald (-9,8%) naar 3.481 uitkeringen. Deze daling is in 's-Hertogenbosch sterker dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten.

4. Er meer mensen om hulp vragen

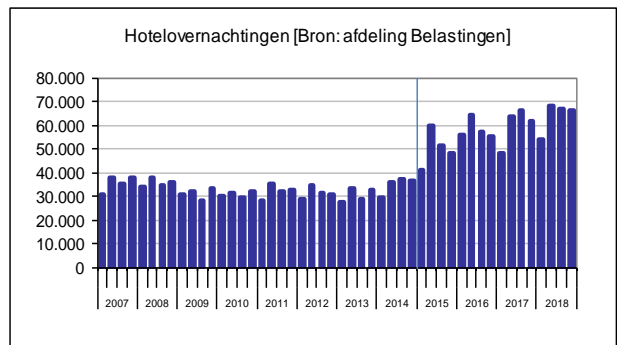
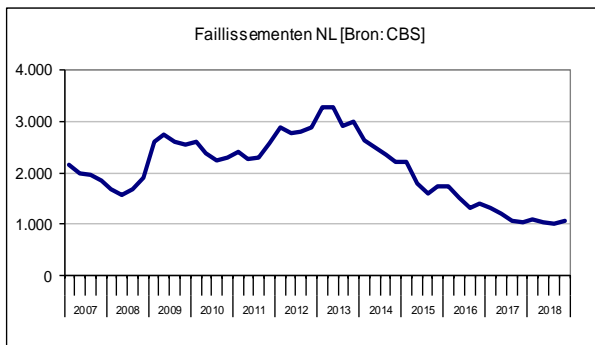
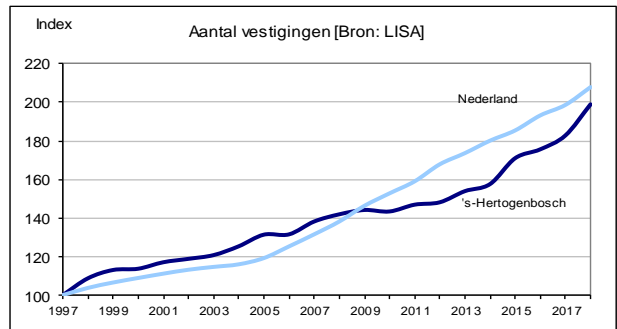
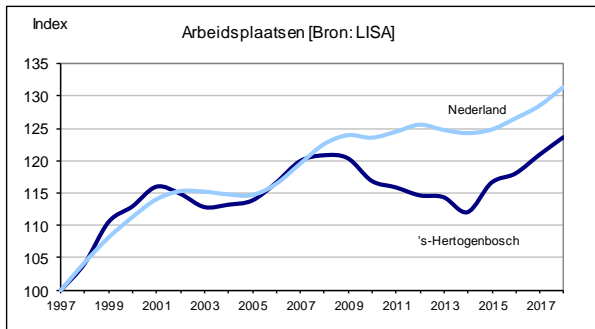
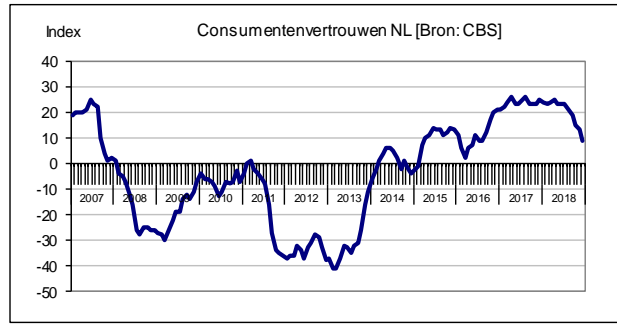
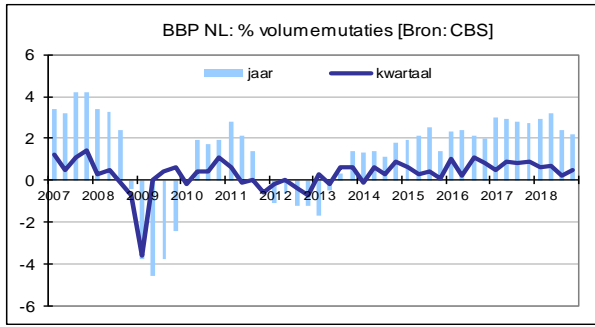
De Voedselbank deelde in de laatste week van 2018 302 pakketten uit in de gemeente 's-Hertogenbosch. De uitgifte van voedselpakketten is daarmee hoger dan in de laatste week van 2017 (266). Het totaal aantal klantcontacten bij Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) is in heel 2018 (6.420) eveneens hoger dan in 2017 (5.820). Het BSR helpt burgers door ze te ondersteunen bij het vinden van hun weg in de wet- en regelgeving.

5. De druk op de woningmarkt nog steeds hoog is, maar iets lijkt af te nemen

Voor het eerst sinds lange tijd zijn er meer te koop staande woningen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit is in het 4^e kwartaal 2018 met 1,5% toegenomen ten opzichte van het 4^e kwartaal 2017. In dezelfde periode zijn er minder woningen verkocht (-2,7%) en is de gemiddelde transactieprijs verder toegenomen (7,6%) tot € 308.900. De gemiddelde verkooptijd is gestegen naar 37 dagen. Daarnaast zijn er in heel 2018 1.051 nieuwe woningen opgeleverd en 98 woon(zorg)eenheden. Van alle nieuwbouw zijn 344 woningen en wooneenheden door transformatie van bestaand vastgoed tot stand gekomen. Verder is in heel 2018 voor 694 woningen een bouwvergunning afgegeven.

¹ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hierdoor zijn de cijfers niet één op één vergelijkbaar met die van voor 2015. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

² Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

Economie

Nederlandse economie groeit met 2,2%

- Volgens de meest recente raming van het CBS is de Nederlandse economie in het 4e kwartaal 2018 gegroeid met 2,2% ten opzichte van het 4e kwartaal 2017. De bruto-investeringen en consumptie door huishoudens droegen vooral bij aan deze groei. De groei in het 4^e kwartaal 2018 is minder sterk dan in de drie voorgaande kwartalen.
- Ten opzichte van het 3^e kwartaal 2018 is de Nederlandse economie in het 4^e kwartaal 2018 gegroeid met 0,5%.
- Ook het groeicijfer voor heel 2018 is bekend. In 2018 is de Nederlandse economie met 2,7% gegroeid ten opzichte van 2017.

Nederlandse consument opnieuw minder positief

- Het Nederlandse consumentenvertrouwen is in december 2018 voor de vijfde maand op rij minder positief dan een maand eerder. Het vertrouwen daalde van +25 in december 2017, naar +9 in december 2018. Het vertrouwen ligt nog altijd ver boven het gemiddelde van de afgelopen twintig jaar (-3). In 2000 bereikte het vertrouwen de hoogste stand ooit (+36) en de laagste stand was in 2013 (-41).

Meer dan 100.000 banen in 's-Hertogenbosch

- Uit de meest recente cijfers van het vestigingenregister³ blijkt dat tussen april 2017 en april 2018 het aantal banen in de gemeente 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.230 personen (2,2%) tot 102.270. In dezelfde periode is de werkgelegenheid in Nederland eveneens met 2,2% toegenomen.
- Tussen april 2017 en april 2018 is het aantal vestigingen in de gemeente 's-Hertogenbosch toegenomen tot 14.690. Dit betekent een toename van 1.190 vestigingen (8,8%). In Nederland is het aantal vestigingen eveneens toegenomen: 4,6%.
- In bijlage 1 worden meer cijfers over (de ontwikkeling van) het aantal banen en bedrijfsvestigingen gepresenteerd.

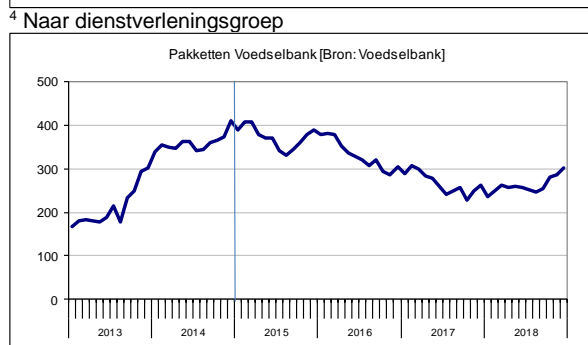
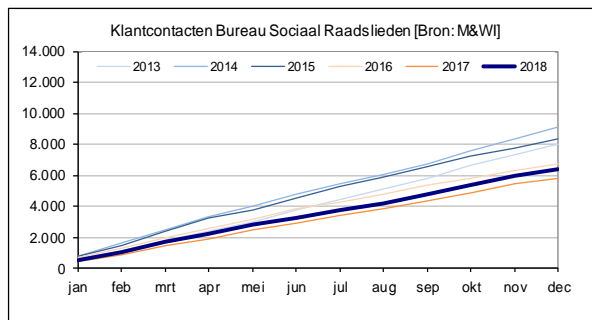
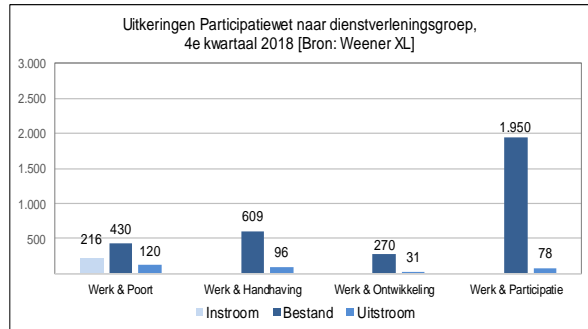
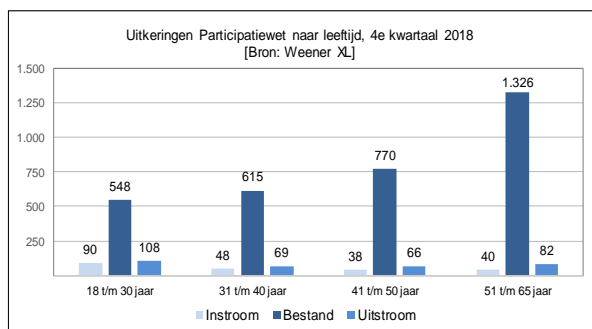
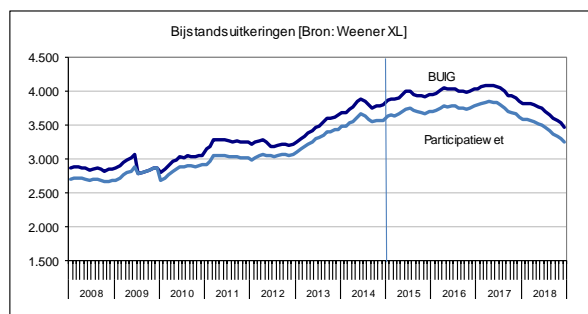
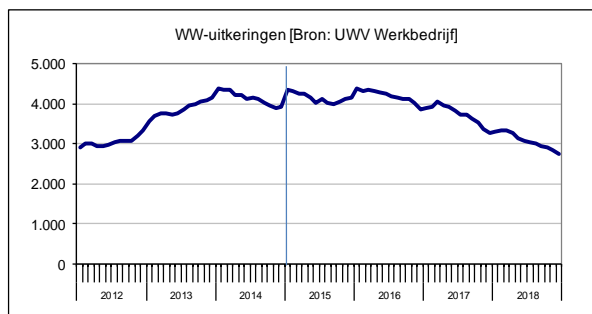
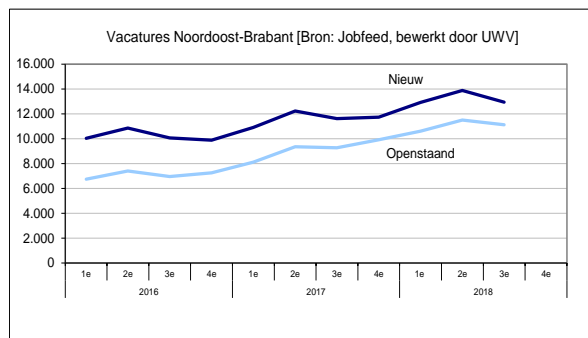
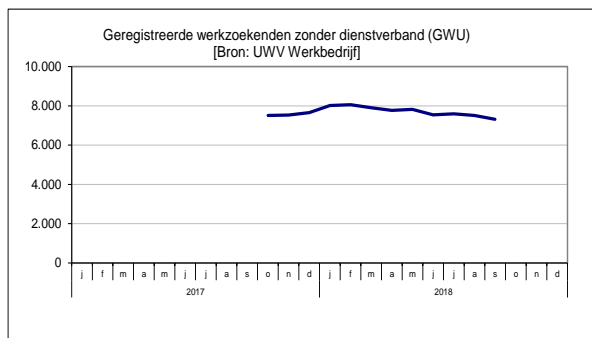
In Nederland zijn weinig faillissementen in 2018

- In heel 2018 waren er in Nederland 4.223 door een rechter uitgesproken faillissementen. Dit is de laagste stand sinds 2000. En het vijfde jaar op rij dat het aantal faillissementen in Nederland daalt ten opzichte van het jaar ervoor. De dalende trend lijkt wel wat af te vlakken.
- In het 4^e kwartaal 2018 steeg het aantal faillissementen tot 1.074. Dit is 3,1% meer dan in het 4^e kwartaal 2017.

Veel hotelovernachtingen in 's-Hertogenbosch

- De gemeente 's-Hertogenbosch telde 66.350 hotelovernachtingen in het 4e kwartaal 2018. Het aantal hotelovernachtingen ligt daarmee beduidend hoger dan in het 4e kwartaal van 2016 (55.530) en 2017 (61.980).
- In heel 2018 gaat het in totaal om 255.580 hotelovernachtingen. Dat zijn 6,5% meer overnachtingen dan in 2017.

³ Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

⁴ Werk & Poort is de eerste fase; het poortproces duurt maximaal 6 maanden. Daarna volgt overdracht naar één van de volgende dienstverleningsgroepen:

- Werk & Handhaving: voorbereiden op werk.
- Werk & Ontwikkeling: aan het werk, vooral de inzet van werkervaringsplaatsen.
- Werk & Participatie: klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt laten participeren.

Arbeidsmarkt en inkomen⁵

Afname aantal geregistreerde werkzoekenden zonder werkverband bij UWV

- Eind september 2018 stonden er in de gemeente 's-Hertogenbosch 7.309 werkzoekenden zonder dienstverband ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf (GWU⁶). Dit betekent een afname van 201 personen (-2,7%) ten opzichte van een jaar eerder. Landelijk was er ook sprake van een afname (-1,9%).
- De cijfers van december 2018 zijn nog niet beschikbaar.

Meer nieuwe en openstaande vacatures⁷ in de regio

- In de regio Noordoost-Brabant zijn er 12.930 nieuwe vacatures in het 3^e kwartaal 2018. Dit zijn 1.325 vacatures meer dan een jaar eerder. Deze groei zien we vooral in de sectoren 'transport en logistiek' (+690) en 'techniek' (+670).
- Ook het aantal openstaande vacatures is gegroeid. In een jaar tijd is dit aantal met 1.845 toegenomen tot 11.120 vacatures.
- De cijfers van het 4^e kwartaal 2018 zijn nog niet beschikbaar.

Dalend aantal WW-uitkeringen

- Eind december 2018 zijn er in de gemeente 's-Hertogenbosch 2.750 lopende WW-uitkeringen. Dit betekent een afname van 525 uitkeringen ten opzichte van eind december 2017. Uitgedrukt in een percentage van de beroepsbevolking is het aandeel inwoners met een WW-uitkering in de gemeente 's-Hertogenbosch 3,3% en in Nederland 2,9%.

Dalend aantal bijstandsuitkeringen

- Het totaal aantal uitkeringen BUIG in de gemeente 's-Hertogenbosch is in het 4^e kwartaal 2018 opnieuw gedaald (-9,8%) ten opzichte van een jaar eerder, naar 3.481 uitkeringen eind december. Deze daling is in 's-Hertogenbosch sterker dan gemiddeld in andere vergelijkbare gemeenten.
- Voor het Aanvalsplan Werk wordt gekeken naar de lopende uitkeringen in het kader van de Participatiewet. De stand is 3.259 eind 4^e kwartaal 2018. In het 4^e kwartaal 2018 was de totale uitstroom (325) hoger dan de instroom (216).
- Wat betreft de Sociale Werkvoorziening (SW) is in het 4^e kwartaal 2018 sprake van een afname van 20,9 fte (27 personen) naar 790,3 fte (944 personen) eind december 2018.

Meer voedselpakketten

- Bij de Voedselbank werden in de gemeente 's-Hertogenbosch 302 voedselpakketten uitgegeven in de laatste week van december 2018. De uitgifte van voedselpakketten is daarmee hoger dan drie maanden (255) en een jaar (266) eerder.

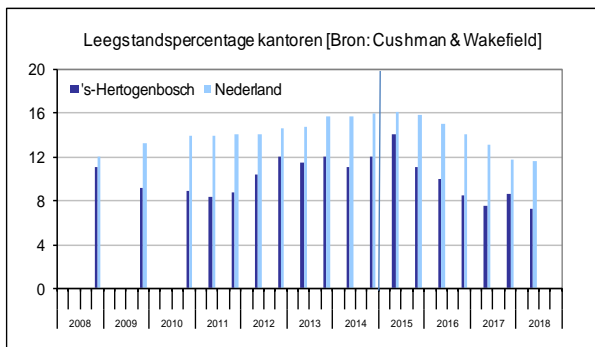
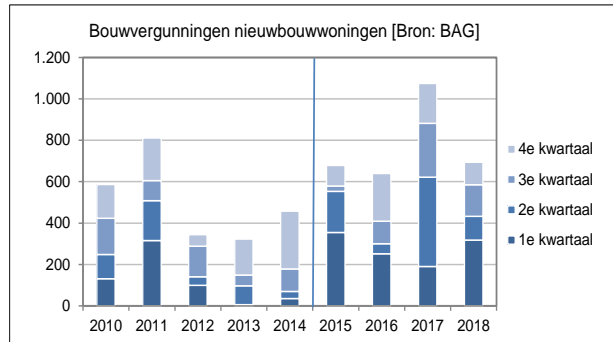
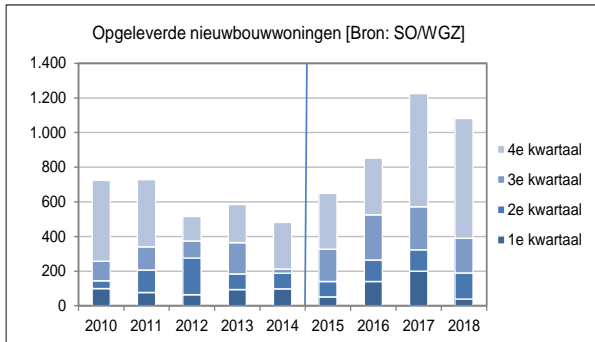
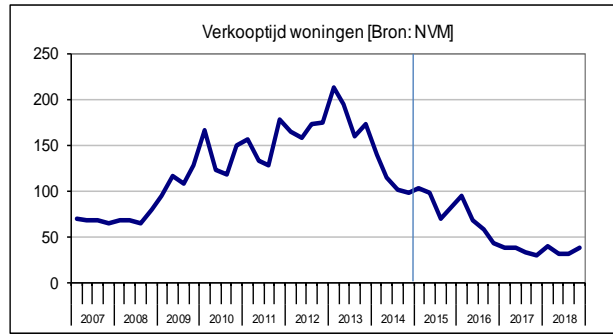
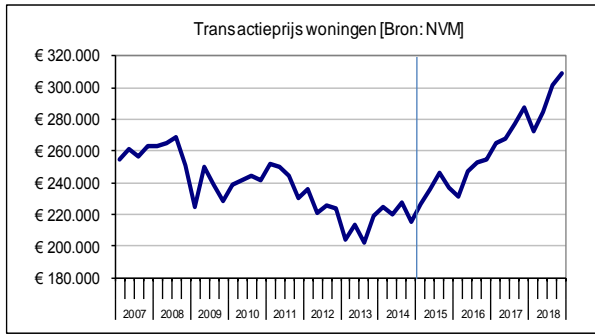
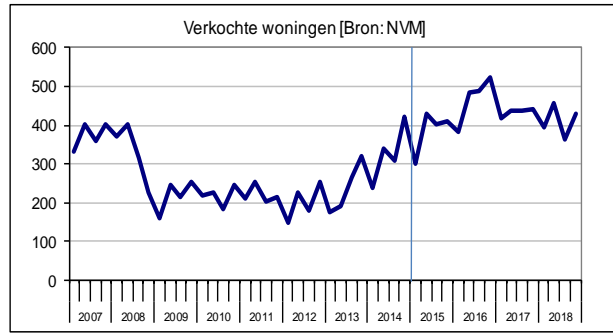
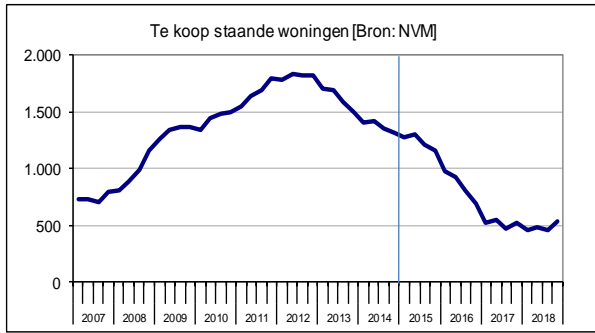
Meer klantcontacten Bureau Sociaal Raadslieden

- Het Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) helpt burgers door ze te ondersteunen bij het vinden van hun weg in de wet- en regelgeving. In heel 2018 waren er in totaal 6.420 klantcontacten door BSR in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit betekent een toename van 600 klantcontacten (+10%) ten opzichte van 2017. Het aantal klantcontacten ligt in 2018 wel lager vergeleken met 2016 en eerder.

⁵ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

⁶ De Geregistreerde Werkzoekenden bij het UWV (GWU) bestaan uit personen van 15 tot 75 jaar die als werkzoekend bij het UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO-uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen of een actief CV op werk.nl hebben. Dit cijfer is in samenwerking met o.a. het CBS opgesteld. Het betreft ontdubbelde maandcijfers, die doorgaans met een vertraging van 4 maanden beschikbaar zijn. De cijfers zijn met terugwerkende kracht vanaf oktober 2017 beschikbaar.

⁷ Het betreft ontdubbelde naar het landelijk CBS-totaal opgeschaalde kwartaalcijfers. De cijfers zijn doorgaans met een vertraging van ongeveer 11 weken beschikbaar.

Woningmarkt en vastgoed

Iets meer aanbod aan bestaande koopwoningen

- In de gemeente 's-Hertogenbosch stonden in het 4^e kwartaal 2018 533 woningen te koop bij NVM-Makelaars⁸. Dit zijn er 1,5% meer dan een jaar eerder. Het aanbod aan bestaande koopwoningen is sinds lange tijd iets toegenomen. Dit komt waarschijnlijk doordat er meer woningen te koop worden gezet. Ook de hoge prijzen zorgen voor meer aanbod en er zijn iets minder woningen verkocht.

Daling aantal verkochte woningen vlakkt wat af

- In het 4^e kwartaal 2018 werden in de gemeente 's-Hertogenbosch 429 woningen verkocht. Dat zijn iets minder woningen (-2,7%) dan in hetzelfde kwartaal van 2017. Hiermee lijkt de daling die sinds 2017 is ingezet iets af te vlakken.
- De transactieprijs van de gemiddeld verkochte woning is in het 4^e kwartaal 2018 verder toegenomen tot € 308.900. Dit betekent een toename van 7,6% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2017.
- De verkooptijd van de gemiddeld verkochte woning bedraagt 37 dagen in het 4^e kwartaal 2018. Dat is 8 dagen meer dan in het 4^e kwartaal 2017.

Veel nieuwe woningen in vierde kwartaal 2018

- In het 4^e kwartaal 2018 zijn er in de gemeente 's-Hertogenbosch 691 nieuwe woningen opgeleverd. Dit zijn er meer dan in hetzelfde kwartaal van 2016 (328) en 2017 (653). In heel 2018 zijn er 1.051 nieuwe woningen opgeleverd en 98 woon(zorg)eenheden. Van alle nieuwbouw zijn 344 woningen en wooneenheden door transformatie van bestaand vastgoed tot stand gekomen.
- Daarnaast zijn er in heel 2018 694 bouwvergunningen verleend, waarvan 109 in het 4^e kwartaal 2018.

Afname leegstand kantoorruimte

- De leegstand van kantoren in de gemeente 's-Hertogenbosch is in de eerste helft van 2018 gedaald van 8,6% naar 7,3%. In de vijf grote Brabantse steden (B5) is alleen de leegstand in Helmond sterker afgenomen. Landelijk gezien was er een lichte daling van 11,7% naar 11,6%.
- De leegstandscijfers van begin 2019 zijn nog niet beschikbaar.

⁸ Het marktaandeel van de NVM is ongeveer 70 á 80% van alle te koop staande woningen. De NVM-cijfers over het laatste kwartaal zijn altijd voorlopige cijfers.

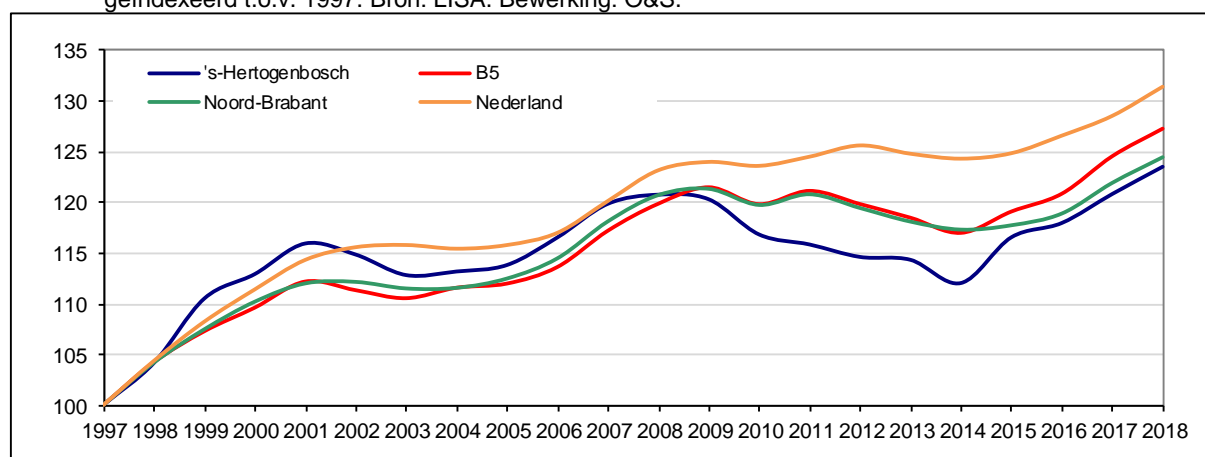
Bijlage 1 Werkgelegenheid 2018

In deze bijlage worden meer cijfers over (de ontwikkeling van) het aantal banen en bedrijfsvestigingen in de gemeente 's-Hertogenbosch gepresenteerd.

Meer dan 100.000 banen

Tussen april 2017 en april 2018⁹ is het aantal banen in 's-Hertogenbosch met 2.230 (2,2%) toegenomen tot 102.270. Deze toename betreft het aantal fulltime banen (2.450), het aantal parttime banen is afgenomen. Verder gaat het om ongeveer evenveel mannen als vrouwen. In de vijf grote Brabantse steden (B5) is de werkgelegenheid in Helmond (3,5%) en Tilburg (3,1%) sterker gestegen dan in 's-Hertogenbosch. En is het aantal banen in Nederland eveneens met 2,2% toegenomen.

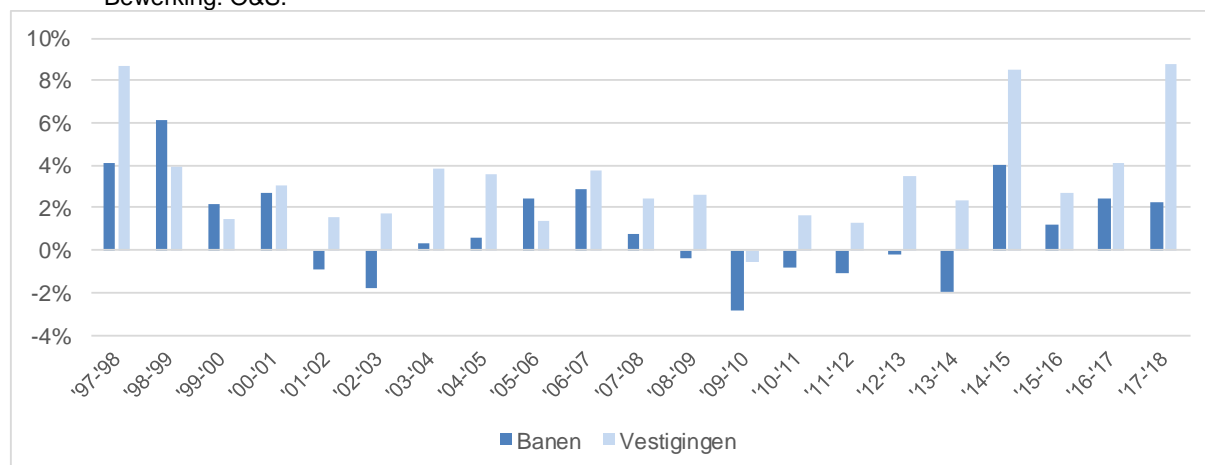
Afbeelding 1 De ontwikkeling van het aantal banen in 's-Hertogenbosch, de B5, Noord-Brabant en Nederland, geïndexeerd t.o.v. 1997. Bron: LISA. Bewerking: O&S.

Aantal vestigingen eveneens toegenomen

Ook het aantal vestigingen is toegenomen. 's-Hertogenbosch heeft nu 14.690 vestigingen. Dit betekent een toename van 1.190 (8,8%) ten opzichte van 2017. Dit is de sterkste groei van de B5. De groei in Nederland gemiddeld was 4,6%.

Afbeelding 2 De ontwikkeling van het aantal banen en vestigingen in 's-Hertogenbosch sinds 1997¹⁰. Bron: LISA. Bewerking: O&S.

⁹ Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar. De cijfers van april 2019 zijn begin 2020 beschikbaar.

¹⁰ Sinds 1 januari 2015 maken Nuland en Vinkel onderdeel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. De toename 2014/2015 is hier deels aan toe te schrijven. Ook zonder Nuland en Vinkel was er echter sprake van een (lichte) toename.

Stad van handel en diensten

's-Hertogenbosch is een stad van handel en diensten. Veel personen in onze gemeente werken in één van deze sectoren. Daarnaast is ook de gezondheids- en welzijnszorg goed vertegenwoordigd. De sterkste absolute groei vond het afgelopen jaar plaats in de 'handel en reparatie'; een toename van 1.220 banen. De sterkste relatieve groei vond plaats in de sector 'verhuur van en handel in onroerend goed'. Er zijn vijf sectoren waar de werkgelegenheid tussen 2017 en 2018 afnam; de sterkste afname in werkgelegenheid zien we bij de sector 'vervoer en opslag'.

Afbeelding 3 Aantal vestigingen en banen in 's-Hertogenbosch per sector, 2018. Bron: LISA. Bewerking: O&S.

	Vestigingen	Banen			
	Absoluut	Absoluut	Relatief	2017 - 2018 Absoluut	2017 - 2018 Relatief
Agrarische sector	200	480	0,5%	-30	-5,9%
Industrie	480	9.640	9,4%	210	2,2%
Bouwnijverheid	1.670	5.450	5,3%	-70	-1,3%
Handel en reparatie	2.560	20.550	20,1%	1.220	6,3%
Vervoer en opslag	250	4.240	4,1%	-150	-3,4%
Horeca	550	4.530	4,4%	60	1,3%
Informatie en communicatie	920	6.620	6,5%	140	2,2%
Financiële instellingen	160	3.030	3,0%	40	1,3%
Verhuur van en handel in onroerend goed	160	950	0,9%	110	13,1%
Advisering en onderzoek	3.580	11.990	11,7%	400	3,5%
Overige zakelijke dienstverlening	680	4.590	4,5%	50	1,1%
Openbaar bestuur & overheid	30	5.670	5,5%	-40	-0,7%
Onderwijs	610	6.670	6,5%	160	2,5%
Gezondheids- en welzijnszorg	1.140	13.730	13,4%	200	1,5%
Cultuur, sport en recreatie	920	2.230	2,2%	10	0,5%
Overige dienstverlening	780	1.960	1,9%	-50	-2,5%
Totaal	14.690	102.270	100%	2.230	2,2%

Meeste vestigingen behoren tot het kleinbedrijf

Negentig procent van de vestigingen in 's-Hertogenbosch behoort tot het kleinbedrijf. Deze 13.270 vestigingen hebben minder dan tien werkzame personen. De dynamiek in het kleinbedrijf is groot: er starten ieder jaar veel eenpersoonsbedrijven; hiervan is een groot aantal na enkele jaren ook weer verdwenen. Negen procent van de vestigingen behoort tot het middenbedrijf (10-99 banen) en slechts één procent heeft 100 banen of meer. Overigens is het Jeroen Bosch Ziekenhuis (wederom) het bedrijf met de meeste banen in 's-Hertogenbosch.

Afbeelding 4 Aantal vestigingen in 's-Hertogenbosch naar grootteklasse, 2004 – 2018. Bron: LISA. Bewerking: O&S.

